

ՄԻԱՄՆԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅՈՒՆ

2018

ՀԱՅՈՑ ԼԵԶՈՒ ԵՎ ՀԱՅ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԹԵՄԱՏ 4

Խմբի համարը

Նստարանի համարը

Հարգելի՛ դիմորդ

Խորհուրդ ենք տալիս առաջադրանքները կատարել ըստ հերթականության: Ուշադիր կարդացե՛ք յուրաքանչյուր առաջադրանք և պատասխանների առաջարկվող տարբերակները: Եթե Ձեզ չի հաջողվում որևէ առաջադրանքի անմիջապես պատասխանել, ժամանակը խնայելու նպատակով կարող եք այն բաց թողնել և դրան անդրադառնալ ավելի ուշ:

Ձեր առջև դրված թեստ-գրքույկի էջերի դատարկ մասերը ազատորեն կարող եք օգտագործել սևագրության համար: ***Թեստ-գրքույկը չի ստուգվում: Ստուգվում է միայն պատասխանների ձևաթուղթը:***

Առաջադրանքները կատարելուց հետո չմոռանաք պատասխանները ուշադիր և խնամքով նշել պատասխանների ձևաթղթում: Պատասխանների ձևաթղթի ճիշտ լրացումից է կախված Ձեր քննական միավորը:

Մաղթում ենք հաջողություն:

Ա մակարդակ

1

Համարակալված բառերում բաց թողած տառերը կամ տառակապակցությունները պատասխանների ո՞ր շարքում են ճիշտ նշված:

Վատ սալարկվա-(1), խորդուրդր-(2), ջրափոսերով ու ա-բակույտերով(3) պատված փողոցների անհրապույր պատկերը նրան հիշեցրեց ի-ը(4) տարի առաջ այստեղ կատարած իր առաջին այցը, երբ ասորի առևտրականները, հնդկական փ-ոսկրից(5) սարքված երկփե-կ(6) սր-ապատկերներից(7) ու զանազան իրերից բացի վաճառում էին ավետարանիչների և առաքյալների գրչին պատկանող կեղծ ուղեր-ներ(8) ու թղթեր: Դրանք անհայտ կեղծարարի խունացած բն-րինակից(9) արտագրում էր տասներկուամ-(10) մի պատանի:

- 1) 3-դ, 6-դ, 8-ծ, 9-օ
- 2) 2-դ, 5-դ, 6-դ, 10-յա
- 3) 1-ծ, 4-նն, 5-դ, 7-բ
- 4) 1-ծ, 7-բ, 8-ծ, 10-յա

2

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի (կապակցությունների) բաղադրիչներն են գրվում անջատ:

- 1) առ(այն), Սան(Մարինո), դուրս(բերել), դեմ(հանդիման)
- 2) կաս(կարմիր), ամեն(մի), ծայրից(ծայր), այսօր(ևեթ)
- 3) մեջք(մեջքի), ի(բարօրություն), քար(կոծել), դիցուք(թե)
- 4) հարյուր(վեց), հինգ(հարյուրանոց), թեր(և)դեմ, չորս(հինգերորդ)

3

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում *է(ե)* ձայնավորի հնչյունափոխություն կա:

- 1) շինական, նշաձև, հանդիսատես, տիրուհի
- 2) մտնել, միգանուշ, կիսանդրի, գիտակցաբար
- 3) իշայծյամ, գնացուցակ, գիսավոր, շիկակարմիր
- 4) իջևանատուն, կիզանուտ, գիշակեր, իզական

4

Ո՞ր շարքի բառերի և բառաձևերի բոլոր վանկերն են բաց:

- 1) ուրախանայի, նյարդային, հեռանալու, երեկոյի
- 2) հնամենի, ենթակա, առաքինի, բացովի
- 3) հերոսավեպի, կատու, վարդապետի, գինի
- 4) համատեղելի, լուսաբացի, հեղեղելու, պատանի

5

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են իրար հոմանիշ:

- 1) անիմաստ, անմիտ, անկաշկանդ, անհեթեթ
- 2) դրվատել, կշտամբել, պախարակել, դատափետել
- 3) համայն, ամենայն, ամբողջ, բովանդակ
- 4) աստանդական, ասպնջական, հյուրընկալ, վանատուր

6

Ո՞ր տարբերակում բառի սխալ բացատրություն կա:

- 1) **աղանդ** – տվյալ եկեղեցու դավանանքից շեղվող ուսմունք, **արոր** – հող հերկելու գործիք
- 2) **պաքսիմատ** – չորացրած հաց, **օշարակ** – մրգահյութի գովացուցիչ ըմպելիք
- 3) **դերվիշ** – մահմեդականների թափառական կրոնավոր, **անմեկին** – անբացատրելի, անլուծելի բան
- 4) **աղորիք** – հացահատիկ աղալու մեքենա, **նյութել** – որևէ դավանության հետևել

7

Տրված բառերից ո՞րի կազմությունն է՝

արմատ+ածանց+արմատ (առանց հոդակապի):

- 1) հատկապես
- 2) հարսնատես
- 3) շրջանավարտ
- 4) բերքահավաք

8

Ո՞ր նախադասության մեջ բառագործածության կամ բառի կազմության սխալ կա:

- 1) Շախմատային մրցաշարն ավարտվեց հոգուտ հայ շախմատիստների:
- 2) Երբեմն այնքան ուժգին էր ձգում սանձը, որ ձին գիրք կանգ էր առնում:
- 3) Մենք ցանկանում ենք, որ ձեռնարկության սննկացումը դաս լինի մյուսներին:
- 4) Աղջկան տեսնում էր թե չէ, միանգամից անակնկալի էր գալիս:

9

Ո՞ր տարբերակում են ճիշտ նշված բոլոր այն գոյականների համարները, որոնց հոգնակին կազմվում է *-եր* վերջավորությամբ.

1. դրամահատ, 2. ստուգայց, 3. նիզակակիր, 4. հակաթույն, 5. ջրաշիթ, 6. ազնվայր, 7. պատշար, 8. աստղագետ, 9. ատամնաշար:

- 1) 1, 3, 5, 6, 8
- 2) 2, 3, 6, 7, 8
- 3) 2, 4, 5, 6, 9
- 4) 1, 2, 4, 5, 7, 9

10

Ո՞ր տարբերակում հարկադրական եղանակի բայաձև *չկա*:

- 1) Պիտի կրկին դասը սերտեն իրենց սիրո՝
Ըստ աստղային այբուբենի:
- 2) Եվ պե՞տք է արդյոք
Քեզ միշտ ունենալ իմ կողքին:
- 3) Նա պիտի մեր առաջին
Ու վերջին սերը լինի:
- 4) Տարիներ հետո նա պիտի դառնա
Մի ժողովրդի ազնիվ կենսագիր...

11

Ո՞ր տարրերակում մակբայ չկա:

- 1) Այնտեղ՝ կապուտակ ջրերի ծոցում, իր խաղաղ օրերն էր անցկացնում էն քաջն անվեհեր:
- 2) Երազ աշխարհում Ամեն բան հավետ
Գալիս է, գնում Ու ցնդում անհետ:
- 3) Մենք դիտմամբ փորձում էինք ջղայնացնել նրանց, սակայն չէր հաջողվում:
- 4) Մեր վարպետներն են հնուց տուֆ սիրել և այն վերածել նախշազարդ քարի:

12

Ո՞ր տարրերակը տեղադրելու դեպքում քերականորեն և տրամաբանորեն ճիշտ նախադասություն կստացվի:

Բայց այդ մեծ քարայրում, ... սև ջուր է դուրս հորդում, իբրև թե ապրում է օձերի թագավորը՝ գոհարասպատ թագը գլխին:

- 1) որից
- 2) քանի որ
- 3) թեև
- 4) ինչով

13

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են ենթարկվում *ան* հոլովման:

- 1) ընդմիջում, օձաձուկ, ծունկ, ձմեռ
- 2) աշուն, շարժում, լեռ, խիզախություն
- 3) նախադուռ, գումարում, արյուն, նուռ
- 4) դերանուն, ամառ, շարժում, օրոր

14

Ո՞ր բարդ նախադասության կազմում միակազմ նախադասություն կա:

- 1) Մթնում էր, երբ մենք հասանք լեռան ձյունասպատ գագաթին:
- 2) Եկել էր ինձ մոտ, որ գործի մանրամասները քննարկենք:
- 3) Խոսելը նրա սիրած զբաղմունքն է, բայց շատ է այն չարաշահում:
- 4) Ոչ ոք չկար. լսվում էր միայն մեղուների բզզոցը:

15

Տրված նախադասություններից որո՞ւմ բաղադրյալ ստորոգյալ չկա:

- 1) Մոտ էր այն օրը, երբ գործերս ավարտին պիտի հասցնեի:
- 2) Բաճկոնս փոքր-ինչ մեծ էր, ու ես նեղվում էի:
- 3) Երկու ժամ այդպես քարացել էի՝ ճոճաթռռի մեջ կծկված:
- 4) Հենց սա է այն տղան, որ այդքան աղմուկ է հանել:

16

Ո՞ր նախադասության մեջ է որոշիչն արտահայտված դերանունով:

- 1) Այդպես անցան շատ տարիներ:
- 2) Տեսավ, որ ձիավորների խումբն իրենց է մոտենում:
- 3) Քաղաքը, ուր անցավ իմ մանկությունը, քարտեզների վրայից չի անհետացել:
- 4) Նրա ծննդյան տարեդարձին մասնակցում էին բոլոր ընկերները:

17

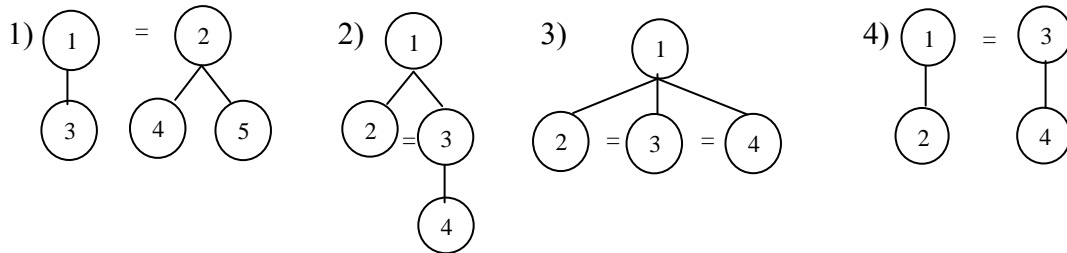
Ո՞ր նախադասության մեջ կոչական կա (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Եղկելի մարդկանց վատ գործերը փոշի կդառնան...
- 2) Այո ես պատրաստ եմ կրելու իմ ճակատագիրը:
- 3) Դուք որոշեք ձեր անելիքը:
- 4) Բարի լույս լսում է պարոն Գևորգը հարևան քո այգուց ինչ կա ինչ չկա:

18

Ո՞րն է տրված նախադասության գծապատկերը:

Ես ասացի, որ նորություն չունեն, և սկսեցի զննել սենյակը, որ մի շատ աղքատիկ, անզարդ և նույնքան էլ մութ սենյակ էր:

19

Տրված բարդ ստորադասական նախադասություններից ո՞րն է ճիշտ փոխակերպված պարզի:

- 1) *Նա հետևում էր, թե ինչպես է աղջիկը շշերը դասավորում սփռոցի վրա:*
Նա հետևում էր շշերը սփռոցի վրա դասավորող աղջկան:
- 2) *Եթե մի քիչ ավելի հեռու լիներ, նրա շարժումները չէին երևա:*
Մի քիչ ավելի հեռու լինելով՝ նրա շարժումները չէին երևա:
- 3) *Եթե հեռանալը հեշտ լիներ, Գրիգորյանը վաղուց հեռացած կլիներ գյուղից:*
Գյուղից հեռանալը հեշտ լինելու դեպքում Գրիգորյանը վաղուց հեռացած կլիներ:
- 4) *Ինչ որ իրեն պետք էր լինում, նա այդպես կատակով վերցնում էր:*
Իրեն պետք եղածը նա այդպես կատակով վերցնում էր:

20

Ո՞ր նախադասության մեջ ստորակետ պիտի դրվի (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Ձորի բերանին կտրուկ գառիթափի տակ էր կանգնած եղբայրը գայլի համար լարված թակարդը ձեռքին:
- 2) Հերթապահ կնոջ մի կարճ հայացքից ես հասկացա ինչ է մտածում նա մեր մասին:
- 3) Աղջիկը փրկել է նկարը և բավական երկար ժամանակով հեղինակի ընտանիքը նյութական նեղ կացությունից հանել:
- 4) Նա միլիոնատիրոջ որդի էր ուժեղ երկրի ներկայացուցիչ:

21

Ո՞ր միտքը չի հակասում տրված տեքստի բովանդակությանը:

Հնդկեղեգը շատ թեթև, ճկուն և ամուր խոտաբույս է: Աճում է տաք երկրներում, ու թեև նրա հիմքի հաստությունը սովորաբար 30 սմ-ից չի անցնում, սակայն որոշ հնդկեղեգներ աճում և հասնում են մինչև 40 մ բարձրության: Հնդկեղեգն աճում է տաք երկրներում, ուր շատ են արևն ու խոնավությունը: Հաճախ այն անանգամեղի մասցառուտներ է առաջացնում. բներն այնքան մոտ են լինում միմյանց, որ նման անտառով չես անցնի: Ընդ որում, այդ մասցառուտները կարող են առաջանալ այնտեղ, ուր մի քանի օր առաջ ոչինչ չկար: Կովկասում աճող հնդկեղեգի հասակը մեկ օրվա ընթացքում ավելանում է 75 սմ-ով, իսկ իր հայրենիքում՝ Վիետնամում աճող հնդկեղեգինը՝ անգամ մինչև 2 մ-ով: Հնդկեղեգը լայնորեն կիրառում են տնտեսության մեջ. նրանից տներ, կամուրջներ, ջրմուղներ են կառուցում, կահույք ու թուղթ պատրաստում, իսկ մատղաշ ընձյուղները օգտագործում են նաև սննդի մեջ:

- 1) Հնդկեղեգի մատղաշ ընձյուղները շատ հարմար են կահույք կամ թուղթ պատրաստելու, ինչպես նաև սննդի մեջ օգտագործելու համար:
- 2) Հնդկեղեգի հայրենիքում՝ Վիետնամում միայն կարող են հանդիպել 40 մ բարձրության հասնողներ:
- 3) Հնդկեղեգի աճման համար բարենպաստ պայմաններ են տաքությունն ու խոնավությունը:
- 4) Հնդկեղեգի ծառերը սովորաբար միայնակ են աճում:

22

«Մասնա ծներ» էպոսի («Մասունցի Դավիթ» համահավաք բնագիր) վերաբերյալ ո՞ր պնդման մեջ սխալ չկա:

- 1) Բերդի կառուցման ժամանակ Սանասարը շինարարությամբ է զբաղվում, իսկ Բաղդասարը միայն որս է անում:
- 2) Մեծ Սիերը մենամարտում սպանում է Մըսրա Մելիքին և տիրում Բաղդադին:
- 3) Ամենահաղթ Դավիթը սպանվում է Չմշկիկ Սուլթանի թունավոր նետից:
- 4) Փոքր Սիերը ոչնչացնում է Կոզբաղինի թոռներին, որոնք ուզում էին հարկատու դարձնել Սասունը:

23

Ա. Բակունցի «Միրհավ» պատմվածքի վերաբերյալ ո՞ր պնդումը ճիշտ չէ:

- 1) Սոնայի ամուսնությունից հետո Գիլանը և Սոնան այլևս երբեք չեն հանդիպում:
- 2) Գիլանը և Սոնան մանկության ընկերներ էին, և նրանց սերը ծնվել էր աննկատ:
- 3) Սոնան ամուսնությունից մեկ տարի հետո մահանում է:
- 4) Գիլան դային Սոնայի մահից հետո ամուսնանում է, բայց մինչև խոր ծերություն հիշում է Սոնային:

24

Ո՞ր բառն է բաց թողած:

*Իջնում էին խոհուն, խոնարհ
Դեզերի ուսին
Մի կաթնահունց երկնակամար,
Մի..... լուսին:*

- 1) գունատ
- 2) ծերատ
- 3) կիսատ
- 4) փայլատ

25

Ո՞ր հատվածն է Պ. Սևակի «Վարք մեծաց» բանաստեղծությունից:

- 1) Սերում են նրանք և այն ծերուկից,
Որ նախընտրում էր ապրել տակառում:
- 2) Նա օտար հրի ճարակի դիմաց
Մեր ինքնությունը կոփեց ու կռեց...
- 3) Նրանք ծնվում են իրենց ծնողի անօգնությունից,
Որպեսզի դառնան նոր գորեղություն:
- 4) Դու, որ սայթաքել ու վայր ես ընկել,
Ընկել ես, սակայն երբեք չես ծնկել...

26

Պնդումներից որո՞ւմ սխալ չկա:

- 1) Ավ. Իսահակյանի «Մեր պատմիչները և մեր գուսանները» բանաստեղծությունը գրված է «Մասնա ծռեր» էպոսի հազարամյակի առիթով:
- 2) Լ. Շանթի «Հին աստվածներ» դրամայի հիմքում ընկած են հայ հնագույն առասպելների սյուժեները:
- 3) Գ. Վարուժանի «Ցեղին սիրտը» ժողովածուն բաղկացած է երկու մասից, որոնցից առաջինը կոչվում է «Մարտուններ», երկրորդը՝ «Կրկեսին մեջ»:
- 4) Հայ նորագույն գրականության հիմնադիրներն են Ե. Չարենցը և Վ. Տերյանը:

27

Տրվածներից ո՞րը հիշատակված չէ Գ. Վարուժանի «Հարճը» պոեմի՝ Նազենիկի մարմինը բարդու տակ ամփոփելու տեսարանում:

- 1) Արամազդ աստվածը
- 2) սիրենների կղզու հավերժահարսերը
- 3) անտառի Դիցանույշը
- 4) անտառաբնակ չորս քուրմերը

28

Հ. Թումանյանի «Անուշ» պոեմի ո՞ր հերոսն է պոեմի դրվագներից մեկում նկարագրվում հետևյալ կերպ.

*Դեմքը այլալիված, քայլվածքը մոլոր.
Մարսասի է կաթում արնոտ աչքերից,
Եվ կերպարանքը փոխված է բոլոր:*

- 1) Սարոն
- 2) ծերունին
- 3) Մոսին
- 4) Անուշը

29

Ո՞ր տողը Մ. Մեծարենցի «Սիրերգ» («Գիշերն անույշ է, գիշերն հեշտագի՛ն») բանաստեղծությունից չէ:

- 1) Համբույրիդ, գիշե՛ր, պատուհանս է բաց
- 2) Բայց լույսն իմ հոգվույս քիչ-քիչ կը մաշի՛
- 3) Համբույրներ կու գան հովեն ու ծովեն
- 4) Լուսեղեն ճամփեն ես կանցնիմ գինով

30

Բանաստեղծական հատվածներից ո՞րը որ հեղինակի ստեղծագործությունից է:

- ա. Ու պոետներ, որ չեն պրդծել իրենց շուրթերն անեծքով,
Պիտի գովեն քո նոր կյանքը նոր երգերով, նոր խոսքով...
- բ. Դու պիտի ծաղկի՛ս, երկի՛ր հայրական,
Քո ոգով, ոճով և բարձրագլուխ,
Դու պիտի հնչես, հնչես հաղթական,
Իմ հին հայ լեզու՝ քա՛ղցր ու սրտաբո՛ւխ:
- գ. ...Բայց հրկեզ հոգիս մորմոքում այս տոթ
Հավատում է դեռ քո առավոտին...
- դ. Եվ թող տեսնեն իմ աչքերի մեջ կախվածի,
Իմ բո՛րբ երկիր, լուսապսակ քո ապագան:

1. Ե. Չարենց
2. Ավ. Իսահակյան
3. Հ. Թումանյան
4. Վ. Տերյան

- 1) ա-3, բ-2, գ-1, դ-4
- 2) ա-1, բ-2, գ-4, դ-3
- 3) ա-3, բ-2, գ-4, դ-1
- 4) ա-2, բ-3, գ-4, դ-1

31

Գ. Գեմիրճյանի «Վարդանանք» պատմավեպում ի՞նչ է հրամայում Հազկերտը Վարդանին նախարարների կեղծ ուրացությունից հետո:

- 1) Հայաստանում մեհյաններ կառուցել
- 2) աջակցել Վասակին ձեռնադրելու արքա
- 3) մասնակցել քուշանների դեմ մղվող պատերազմին
- 4) հազարապետի հետ մեկնել Բյուզանդիա

32

Ավ. Իսահակյանի ո՞ր ստեղծագործությունն է ավարտվում հետևյալ տողով.

«Ծնվում ենք ակամա, ապրում ենք զարմացած, մեռնում ենք կարոտով...»:

- 1) «Համբերանքի չիբուխը»
- 2) «Լիլիթ»
- 3) «Սաադիի վերջին գարունը»
- 4) «Հավերժական սերը»

33

Ե. Չարենցի նշված ստեղծագործություններից քանի՞սն են բանաստեղծություն.

«Անակնկալ հանդիպում Պետրոպավլովյան ամրոցում», «Ես իմ անուշ Հայաստանի», «Գեպի լյառը Մասիս», «Երբ էս հին աշխարհը մտա...», «Հեռացումի խոսքեր», «Հարդագողի ճամփորդները», «Էլի գարուն կգա...», «Կուզեմ հիմի փչե գոտնեն...», «Մոմա»:

34

Քանի՞ բառակապակցության մեջ մեծատառի գործածության հետ կապված սխալ կա.

Կալիֆոռնիայի Նահանգ, Լոպե Դե Վեգա, Խոսրովի արգելավայր, Հուդզոնի ծոց, Կենտրոնական Եվրոպա, Խորենացու փողոց, Կարելական Հանրապետություն, Մեքսիկայի Միացյալ նահանգներ, Լուիզ Սիմոն-Մանուկյան, Պողոս Առաքյալ:

35

Նախադասություններից քանի՞սն են համառոտ:

- Իսկ ժողովուրդը տեղից տեղ է թափառում:
- Չէ՛, հա՛յր սուրբ, ամբոխը չի հանգստանա:
- Ճարտարապետին կանչե՞մ, հայրի՛կ:
- Անշուշտ, տարակուսանքները գլուխ էին բարձրացրել:
- Քաջերի սահմանը իրենց զենքն է:

36

Բառերից քանի՞սն են կրկնավոր բարդություն.

լեփ-լեցուն, գլուխ տալ, նետ-աղեղ, տուն-թանգարան, աման-չաման, մեծ ու փոքր, մարդ-մուրդ:

37

Անկանոն բայերից քանիսի՞ տվյալ ձևերը կանոնավոր կազմություն ունեն.

տե՛ս, անելու եք, վեր կացան, չանես, ասում են, դառնալու են, տո՛ւր, եկել է, առե՛ք, կթողնեք:

38

Նախադասություններից քանիստ՞ում կետադրական սխալ կա:

- Մենք եղեգների մեջ թաքնված՝ հետևում էինք այդ թռչունների խելացի որսին:
- Բայց վերջում հանկարծ անհանգստացավ, ու խղճի՝ մի պահ քնած խայթը նորից արթնացավ:
- Առջևից գնում էր տարեց որսորդ Ավետը, նրա հետևից՝ Գարեգինը, իսկ վերջում՝ խմբի ամենակրտսեր անդամն էր՝ Աշոտը:
- Ինքը դուրս եկավ, մոտեցավ գետի հուռքի կանաչով ծածկված ափին ու նստելով այնտեղ ընկած մի փտած գերանի՝ սկսեց անթարթ հայացքով դիտել շառաչուն գետի հաստատուն վազքը:
- Տարտամ քայլերով անցնում էր նա հյուրանոցի առջևով և շուռ գալով՝ տեսավ շքամուտքից դուրս եկող մի մարդու՝ վիթխարի գամփռի շղթան ձեռքին:

39

Նշել նախադասության շարահյուսական վերլուծության սխալ տարբերակների համարները:

Իշխանը անմիջապես ճանաչեց նրան, որովհետև ճրագը նա էր բռնել. այդ անակնկալ հանդիպումը տխրեցրեց իշխանին:

1. **ճանաչեց** – պարզ ստորոգյալ, **նրան** – հանգման անուղղակի խնդիր
2. **ճրագը** – ուղիղ խնդիր, **բռնել էր** – բաղադրյալ ստորոգյալ
3. **այդ** – որոշիչ, **հանդիպումը** – ենթակա
4. **տխրեցրեց** – պարզ ստորոգյալ, **իշխանին** – հանգման անուղղակի խնդիր
5. **իշխանը** – ենթակա, **որովհետև** – պատճառի պարագա

40

Նշել այն բառերի համարները, որոնցում հնչյունափոխություն կա.

1. զինավարժանք, 2. ձեղնահարկ, 3. մատուցարան, 4. կաչուն, 5. պատրանք, 6. դանակ,
7. մանկավարժական, 8. ստորև, 9. նկարակալ:

41

Նշել այն բառերի համարները, որոնց արմատներից մեկին կարող է միանալ *նիշ* արմատը և բարդ բառ կազմել.

1. միամտություն, 2. բազմավաստակ, 3. փորձանոթ, 4. մարդանման, 5. ուղեմուկ, 6. ձողաձուկ, 7. տասնյակ, 8. շարժուձև, 9. այսչափ:

42

Նշել այն շարքերի համարները, որոնց բոլոր բառերը դերանուններ են:

1. ոչինչ, ոչ որ, ոչ, ոչ մի
2. ինքներս, այնքան, ոմանք, ինչպես
3. քանի, քանիներորդ, քանի որ, մի քանի
4. նույնչափ, ինչ-որ, ինչպիսի, նախքան
5. մյուս, որոշ, իրար, ոմն
6. ամեն որ, ուրիշ, համայն, որևիցե

43

Նշել այն տարբերակների համարները, որոնցում նախադասության անդամների ձևաբանական վերլուծության սխալ *չկա*:

Մի բան, ինչ ես սիրում էի այդ գեր ու կենսախիռն մարդու մեջ, այն էր, որ երբեք ինձ խրատներ չէր տալիս, որը ինձ համար հազվագյուտ շնորհ էր:

1. **այդ** – ցուցական դերանուն, **սիրում էի** – պարզ բայ, ներգործական սեռ
2. **մարդու** – գոյական, **ու** հոլովում, **մեջ** – կապ, հետադրություն
3. **երբեք** – ժամանակի մակբայ, **չէր տալիս** – անկանոն բայ, անկատար անցյալ
4. **հազվագյուտ** – ձևի մակբայ, **շնորհ** – գոյական, ուղղական հոլով
5. **ինչ** – ստորադասական շաղկասպ, **ես** – անձնական դերանուն, ուղղական հոլով

44

Ըստ հերթականության նշել, թե որ բառահոդվածը ինչպիսի բառարանից է բերված: Բառարանների տեսակներից 2-ը ավելորդ են:

- {[(իր)ավ]ա (գիտ)}ություն, գ. [գիտ<գետ<գէտ]:
  - ԽԵԼՔԻՅ ՀԱՆԵԼ,-1. Ուղիղ ճանապարհից շեղել, վատ խորհուրդներ տալով մեկին գայթակղել: 2. Մոռանալ, հրաժարվել, չհիշել:
  - +ՈԼՈՔ, ի-ա^օ հլ. «ծունկից մինչև կրունկը եղած մասը»: =Բնիկ հայ բառ՝ որ ծագում է հնիս. օլեզ-ձևից (երկրորդ ձայնավորը առաջինի ազդեցությամբ դարձել է **ո**):
  - ՄԵԾ, ա. 1. Խոշոր, հսկա, աժդահա, ահռելի, սովար, վիթխարի, (բրբ.) ջոջ: 2. Ականավոր, նշանավոր (մարդ):
1. բառակազմական
  2. դարձվածաբանական
  3. հոմանիշների
  4. համանունների
  5. բացատրական
  6. ստուգաբանական

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրի՛ր *Ճիշտ է, Միսալ է, Չգիտեմ* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. Անջատման անուղղակի խնդիրը կարող է արտահայտվել միայն բացառական հոլովով:
2. Ուղիղ և անուղղակի խնդիրները կարող են արտահայտվել և՛ հոլովաձևերով, և՛ կապային կապակցություններով:
3. *«Ձուրն ամբողջովին քրջել էր նրա հնամաշ տրեխները և լցվել գուլպաները»* նախադասության մեջ կա երկու ուղիղ խնդիր:
4. *Նվիրել, հանձնել, տալ* բայերը կարող են միաժամանակ ունենալ թե՛ ուղիղ, թե՛ հանգման անուղղակի խնդիր:
5. Ներգործող խնդիրը դրվում է ներգործական սեռի բայերի պահանջով:
6. Վերաբերության խնդիրը արտահայտվում է միայն կապային կապակցությամբ:

Բ մակարդակ

46 Ո՞ր շարքում ուղղագրական սխալ *չկա*:

- 1) չընկնի, անընկճելի, մեղմօրոր, առնչություն
- 2) անհեթեթ, հեղեղատ, հեղեղել, հեղիեղուկ
- 3) արբշիռ, փաղչել, հորձանուտ, տարրալուծել
- 4) դշխեմ, սրդողած, տարերք, ընչացք

47 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերում *ու* ձայնավորի հնչյունափոխություն կա:

- 1) բռնագրոսիկ, շրջադարձ, շարակցական
- 2) ըմպանակ, կպչուն, չվերք
- 3) խցանահան, գուժկան, տնկարան
- 4) մշկենի, նշաձև, մրցագորգ

48 Ո՞ր շարքում են բառերը դասավորված այբբենական կարգով:

- 1) նագելի, նախարար, նախադաս, նախազգացում
- 2) նեղություն, նենգաբար, նենգամտություն, նենգափոխել
- 3) մրմունջ, մրջյուն, մրուր, մրցունակ
- 4) մուրճ, յաթաղան, յուրօրինակ, յոթական

49 Ո՞ր տարբերակում դարձվածքի սխալ բացատրություն կա:

- 1) *արդար յուրի տեղ ընդունել* – առանց կասկածելու հավատալ, *ուրքի տակ ընկնել* – խանգարել
- 2) *ուրբաթը շուտ գալ, քան շաբաթը* – որոշված գործը խափանող անակնկալ բան պատահել, *լեզուն կարճ* – հնազանդ
- 3) *տակն ու վրա անել* – ասվածը սխալ հասկանալ, *ճանապարհին մնալ* – գործը անավարտ թողնել
- 4) *օձիքը բաց չթողնել* – մեկից համառորեն պահանջել մի բան անել, *իրեն հավաքել* – զգաստանալ

50 Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են կազմությամբ բարդ:

- 1) երկաթուղի, միջնապատ, զբոսայգի, խորագնիմ
- 2) ոսկրախտ, հեռագիր, ինչևէ, գրասեղան
- 3) ծովափ, սրտակեր, վերադարձ, վազանց
- 4) մեղմանուշ, երգչախումբ, շուրջպար, ընչագուրկ

51

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերն են կազմությամբ ածանցավոր:

- 1) տարակույս, դյուրին, կաղին, պահոց
- 2) տեսուչ, անկյալ, երջանիկ, հայտնապես
- 3) հեռաստան, խորաքնին, տենչանք, ընտրովի
- 4) հակադիր, պարագիծ, տանջանք, լծկան

52

Ո՞ր շարքի բոլոր բառերի առաջին արմատն է միավանկ:

- 1) կարեվեր, ագեվագ, ուսումնատենչ
- 2) պնդողակ, սնապարծ, հպանցիկ
- 3) բարձրուղեշ, հայրենադարձ, հուշարձան
- 4) հարցասեր, տարեդարձ, խրձածև

53

Ո՞ր նախադասության մեջ դիմորոշ հոդի գործածություն կա:

- 1) Մռայլ խորհրդածությունները թույլ չտվեցին գիշերս աչք փակել:
- 2) Աչքերիդ փայլից երևում է, որ նպատակդ կատարվել է:
- 3) Հրաշալի վարդերը ձեռքներիս՝ անհամբեր սպասում էինք օդանավի վայրէջքին:
- 4) Սեպտեմբերի քսանմեկին հայերս մեծ շուքով տոնեցինք Հայաստանի անկախության պանծալի քսանամյակը:

54

Ո՞ր նախադասության մեջ ներգործական սեռի բայ կա:

- 1) Վաղ մանկությունից գրկվելով ծնողներից՝ Արսենը մնաց միայնակ, մնաց որբ՝ երբեմն-երբեմն արժանանալով հարևանների կարեկցանքին:
- 2) Երբ բակ մտա, ինձ այնպես թվաց, թե սպիտակ տան ներսում ինչ-որ մարդիկ են հավաքվել, ու մեկը, իր ափերից դուրս եկած, գոռգոռում է:
- 3) Ինչպե՞ս եղավ, որ աշխարհը այսպես փոխվեց, ո՞ր գնացին այն օրերը, երբ սնդուկում գրնգում էր ոսկին:
- 4) Գարնանը Արաքսը ելնում է իր ափերից՝ վարար ջրերով տիղմ կուտակելով լայն տափարակի վրա:

55

Ո՞ր նախադասության մեջ սուկածանցավոր բայ չկա:

- 1) Պղտոր հեղեղի բերանն ընկած տաշեղի պես Լառ-Մարգարը շատ ափերի էր զարկվել, վերջը ալիքը Լառ-Մարգարին իր թոռան հետ գցել էր այդ գյուղը:
- 2) Կտավատը ժպտում էր կապույտ ծաղիկներով, ծիրանն արդեն դեղնել էր, մասրենու մոտ պառավը կանգնել իրեն էր սպասում:
- 3) Կարծելով, որ վերջացավ խոսակցությունը պրոֆեսորի հետ՝ ուսանողները վեր կացան հրաժեշտ տալու:
- 4) Նա անցավ նոր ավարտված մի շենքի առջևից, հետաքրքրությամբ դիտեց շենքը և տեսավ, որ պատերը ներկված են զանազան գույներով:

56

Ո՞ր նախադասության մեջ վերաբերական *չկա*:

- 1) Բանաստեղծն արդեն տանջանքից հոգնել, Ուզում է քնել, հավիտյան քնել:
- 2) Գուցե Բասուտա գետը, ուրիշ գետի հետ խառնվելով, հասնում է այն ծովին:
- 3) Պատասխան տուր ինձ, մատնի՛չ սևաչյա, Մի՞թե Թաթուլը քաջ չէր ու սիրուն...
- 4) Նա ուզում էր սխալ լսած լինել, բայց հենց ես էլ հաստատեցի նրա լսածները:

57

Փակագծերում տրված բառերի ձևափոխության ո՞ր տարբերակն է ճիշտ:

*.....ձայներ ..... ' նա շրջվեց ու ..... Սնքատ Բագրատունուն ' թագադիր
ասպետին, որ ..... առույգ, խրոխտ ու պատկառազորու կեցվածքով:*

(թիկունք, լսել, տեսնել, առաջանալ)

- 1) Թիկունքում, լսելիս, կտեսներ, առաջ էր գալիս
- 2) Թիկունքով, լսողը, տեսել էր, առաջանալու էր
- 3) Լսելով, թիկունքից, տեսնում էր, առաջ էր գալիս
- 4) Թիկունքից, լսելով, տեսավ, առաջանում էր

58

Ընդգծվածներից ո՞րը դերբայական դարձված չէ (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Ծառաները **գլխարկները հանած** խոնարհվեցին մինչև գետին:
- 2) Ես կախարդ եմ **ապագան գուշակող**:
- 3) Եվ **կտրուկ շուռ գալով** տեսավ դեպի իր կողմը եկող մարդկանց:
- 4) Նրան կանչում էր անտառը **խորհրդավոր ձայներով**:

59

Ո՞ր նախադասության մեջ համաձայնության սխալ կա:

- 1) Դրսում ցուրտ էր, և գյուղի փողոցներում ոչ մի մարդ, ոչ մի կենդանի արարած չէր երևում:
- 2) Ամեն ոք ցանկանում էր հնարավորինս շատ տեղեկություն ստանալ:
- 3) Պետական բոլոր մուծումները ձեռնարկության կողմից կատարվել է ժամանակից շուտ:
- 4) Երբ առաջնորդը կամ իշխանները անհրավ ու անհավատարիմ են, զարմանալի չէ, եթե ժողովուրդն էլ ապերախտ լինի:

60

Ո՞ր տարբերակում է պարզ (դերբայական դարձվածով) նախադասությունը ճիշտ փոխակերպված բարդի:

- 1) *Օրերից մի օր՝ հոյակերտ մի դոյակի մոտով անցնելիս, տեսավ գեղանի արքայադստերը:*
Երբ օրերից մի օր անցնում էր հոյակերտ մի դոյակի մոտով, տեսավ գեղանի արքայադստերը:
- 2) *Խելք խելքի տալուց հետո ծնողները համաձայնեցին որդու՝ արտասահման մեկնելուն:*
Երբ խելք խելքի տվեցին, ծնողները համաձայնեցին որդու՝ արտասահման մեկնելուն:
- 3) *Թիֆլիսի քաղաքային ինքնավարության մեջ կայացած մի ժողովում պատգամավոր է ընտրվում նաև Շիրվանզադեն:*
Թիֆլիսի քաղաքային ինքնավարության մեջ կայացած մի ժողովում էր, որ պատգամավոր է ընտրվում նաև Շիրվանզադեն:
- 4) *Չնայած տարիքով բավական մեծ լինելուն՝ խաղում էր իրենից մի քանի տարով փոքրերի հետ:*
Թեև տարիքով բավական մեծ էր, խաղում էր իրենից մի քանի տարով փոքրերի հետ:

61

Ո՞ր նախադասության մեջ բուժ պիտի դրվի (նախադասությունները կետադրված չեն):

- 1) Բոլոր մեկնաբանությունները սակայն կլինեն մտացածին և անէական իսկ հիասքանչ առեղծվածը գոյատևելով կշարունակի ավելի դյուրեւ տղամարդկանց իր անբացատրելիությամբ:
- 2) Կարելի է տեսնել ներկարարների որոնց բարձրավիզ կոշիկների վրա երևում էին բոլոր ներկերի հետքերը սևից մինչև սպիտակ:
- 3) Նա խորհրդավոր ժպիտը դեմքին դիմավորեց ամուսնուն սակայն բոլորն էլ լավ հասկանում են թե ինչ էր նա մտածում իրականում:
- 4) Իմ առջև փռված են հայրենի դաշտերը լուռ խաղաղ ու հարազատ դաշտերը:

62

Ո՞ր տարբերակում են ճիշտ նշված բոլոր այն պնդումների համարները, որոնք համապատասխանում են Հ. Մաթևոսյանի «Կանաչ դաշտը» պատմվածքի բովանդակությանը:

1. Մայր ձին բնագործ վտանգ էր զգացել այն ժամանակ, երբ դեռ թշնամու՝ գայլի ո՛չ հոտն էր զգացվում հովտում, ո՛չ ձայնն էր լսվում:
2. Գայլի կռիվը եսասիրություն էր, իսկ մայր ձիունը՝ անձնագոհություն, քանի որ գայլը կռվում էր իր ստամոքսի համար, իսկ ձին՝ իր ձագուկի:
3. Ջգալով, որ շունչը փչում է, մայր ձին մի կողմ է վանում կերակրվելու եկած իր քուռակին և հրաժարվում է կաթ տալուց:
4. Փոքրիկ հովիվը զարմանում է, թե շներն ինչու այդպես արագ թափով պոկվեցին տեղից ու վազեցին դեպի կանաչ հովիտը, քանի որ ինքը գայլի ու ձիու կռիվը չէր տեսել:
5. Շների հայտնվելուց հետո գայլը անմիջապես չի նահանջում և չի հրաժարվում պայքարից, շարունակում է կռիվը արդեն շների դեմ:
6. Կանաչ դաշտում կռվի տեղը՝ սև շրջանակը, տարիների ընթացքում լցվում է կանաչով ու կորչում, և կռվի միակ հետքը մնում է քուռակի ոտքի սպին:

- 1) 2, 3, 5
- 2) 2, 4, 6
- 3) 1, 3, 4
- 4) 1, 5, 6

63

Գրական ո՞ր ուղղության ներկայացուցիչն է Շիրվանզադեն:

- 1) ռեալիզմի
- 2) սիմվոլիզմի
- 3) կլասիցիզմի
- 4) ռոմանտիզմի

64

Տրված հատվածում պատկերավորման-արտահայտչական նշված միջոցներից քանի՞սն են գործածվել.

մակդիր, շրջադասություն, փոխաբերություն, համեմատություն:

*Այնպես զգվող է երեկոն անափ,
Ծաղիկներն այնպես նագով են փակվում,
Շուրջս վառված է մի անուշ տազնապ,
Մի նոր հուզում է սիրտս մրրկում...*

65

Քանի՞ բառազույգեր են իրար հականիշ.

թռնել-փթթել, ապառիկ-կանխիկ, տարտարոս-գեհեհ, ճաղատ-թավամագ, բանադրանք-օրհնություն, անձուկ-նեղ, գողոն-անթաքույց:

66

Տրվածներից քանի՞սն են ածականներ.

աշխատանք, մանուշակ, բարի, հնագույն, աշխատանքային, հմայք, վաղորդայն, արծաթե, պարզ, բռունցք, մոտեցում:

67

Նշել այն նախադասությունների համարները, որոնց ստորադասի բնույթը սխալ է նշված:

1. Թե ուզում ես երգի լսեն, ժամանակիդ շունչը դարձի՛ր: *(պայմանի պարագա)*
2. Սերը հասկանում է միայն նա, ով դա զգացել է: *(ենթակա)*
3. Ես չեմ ուզում փշրել երազները նրա, ով դեռ հավատում է հեքիաթներին: *(որոշիչ)*
4. Չկա որևէ մեկը, որ աստվածների կողմից առատորեն օժտված լինի ամեն ինչով: *(ուղիղ խնդիր)*
5. Եվ գիշերը, երբ Բաղդադը քուն էր մտել Տիգրիսի նոճիածածկ ափերի վրա, գաղտնի հեռացավ քաղաքից: *(ժամանակի պարագա)*

68

Նշել այն բառերի համարները, որոնցում *n*-ն արտասանվում է *o*.

1. անորակ, 2. ամենատրակյալ, 3. նրբաոճ, 4. ծնկոսկր, 5. բախտորոշ, 6. որակագրկել, 7. ողբանվագ, 8. եռոտանի, 9. հայրդդի:

Ըստ հաջորդականության՝ նշել, թե որ հատվածը Վ. Տերյանի որ ստեղծագործությունից է:

- Կար մի երգ հեռավոր աշխարհում,-
Դու այն երգն ես կրկնում հեռավոր-
«Ես սիրում եմ, դու ինձ չես սիրում»,
Եվ հին են քո խոսքերը բոլոր...
  - Ես ու դու էլ շղթայված ենք իրարու,
Կարոտավառ երագում ենք միշտ իրար...
  - Բարբարոսներ շատ կըզան ու կանցնեն անհետ,
Արքայական խոսքը մեր կըմնա հավետ:
  - Ծաղիկների մեջ այդ անուրջ կույսի շշուկը մնաց,
Եվ ծաղիկները այդ սուրբ շշուկով իմ սիրտը լցրին...
1. «Fatum»
  2. «Կարուսել»
  3. «Տխրություն»
  4. «Մի՛ խառնեք մեզ ձեր վայրի,
արջի ցեղերին»

Տրված 6 պնդումներից յուրաքանչյուրի համար ընտրի՛ր *ճիշտ է, Միսալ է, Չգիտեմ* տարբերակներից որևէ մեկը:

1. *Տալ* բաղադրիչ ունեցող բոլոր բայերը պատճառական են:
2. Պատճառական ածանց ունեցող բայերի եզակի հրամայականը կազմվում է *ու*, իսկ հոգնակին՝ *եք* վերջավորությամբ:
3. *Ե* խոնարհման պարզ և պատճառական ածանց ունեցող բայերի անորոշ դերբայը և վաղակատար ձևաբայը ձևով նույնն են:
4. Պատճառական բոլոր բայերը ներգործական սեռի են:
5. Եթե բայն ունի պատճառական կամ կրավորական ածանց, ապա պատկանում է *ե* խոնարհման:
6. Բոլոր բայերից հնարավոր է կազմել պատճառական բայեր *ացն, եցն, ցն* ածանցներով: